

PHÒNG VÀ KIỂM SOÁT LÂY NHIỄM, SỬ DỤNG PHÒNG HỘ CÁ NHÂN

*CN. Nguyễn Minh Hoàng
Khoa KSNK – BVĐKKV Ninh Hòa*

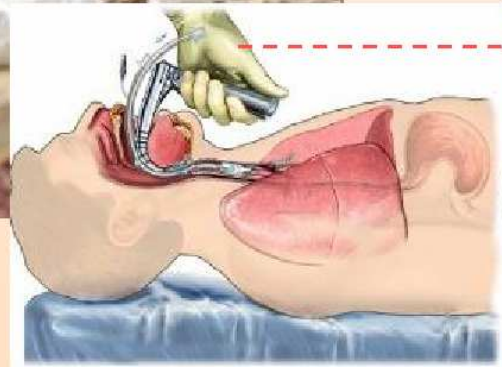
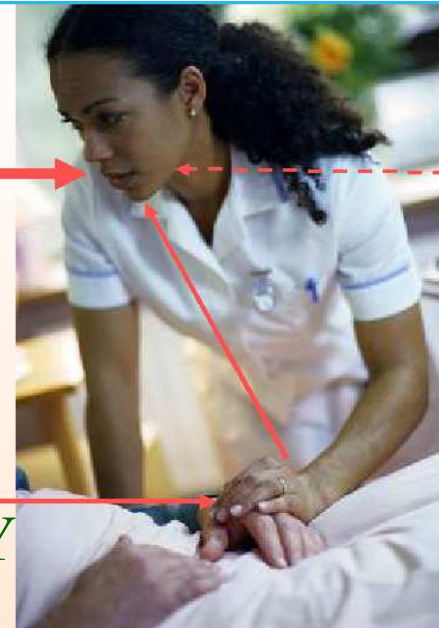
(Covid-19) có thể lây qua đường nào?

Đường giọt bắn

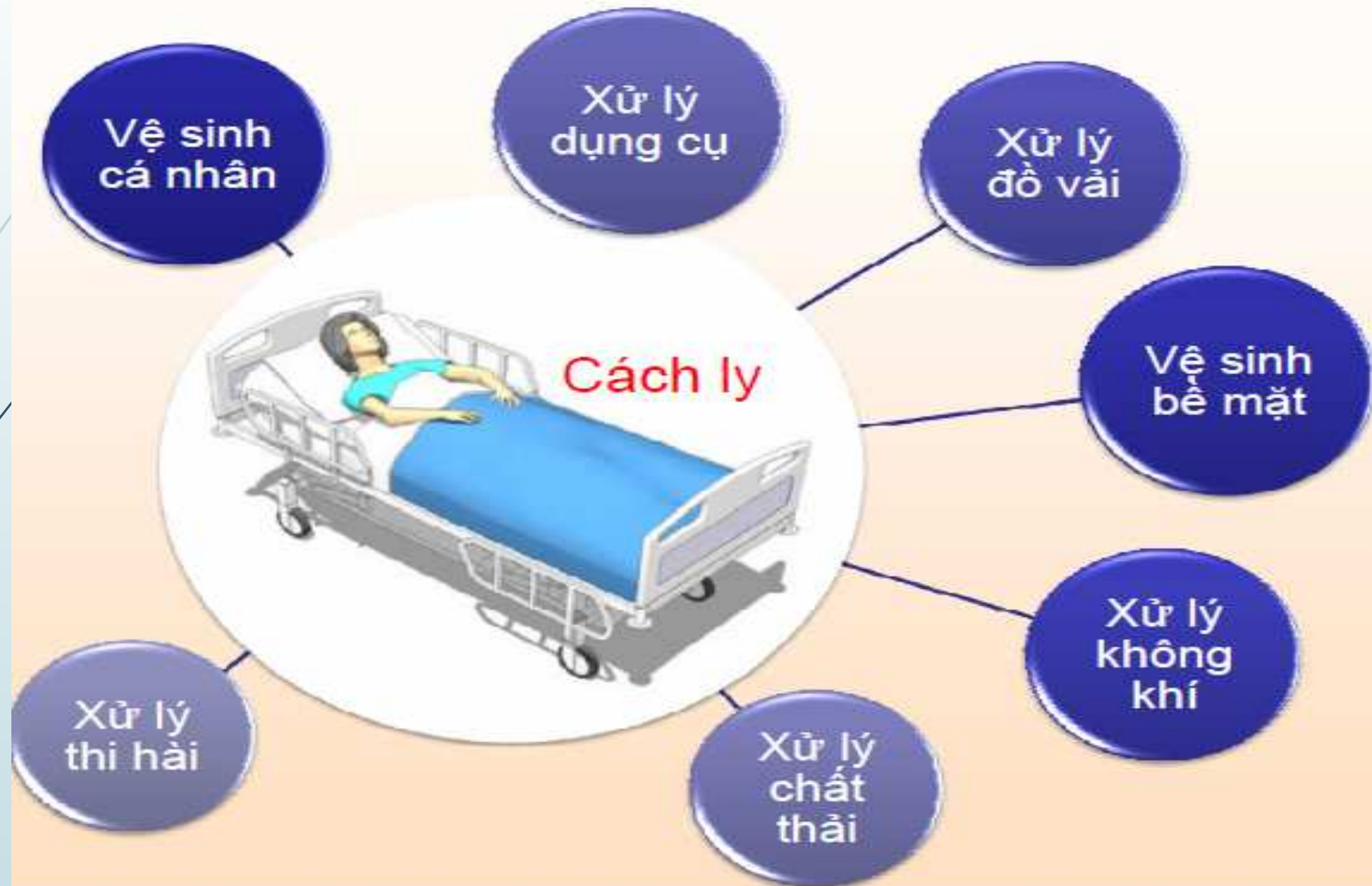
-> KHẨU TRANG

Đường tiếp xúc

-> VỆ SINH BÀN TAY

Các vấn đề cần xử lý đối với CSYT

CHIẾN LƯỢC KIỂM SOÁT DỊCH BỆNH

KIỂM SOÁT HÀNH CHÍNH

*Xây dựng quy trình sàng lọc, cách ly;
chuẩn bị nguồn lực, tổ chức thực hiện*

KIỂM SOÁT MÔI TRƯỜNG

Thông khí thích hợp, vệ sinh môi trường

PHÒNG HỘ CÁ NHÂN

Sử dụng trang phục phòng hộ cá nhân và rửa tay

VST được dùng để làm sạch tay

Rửa tay khử khuẩn:

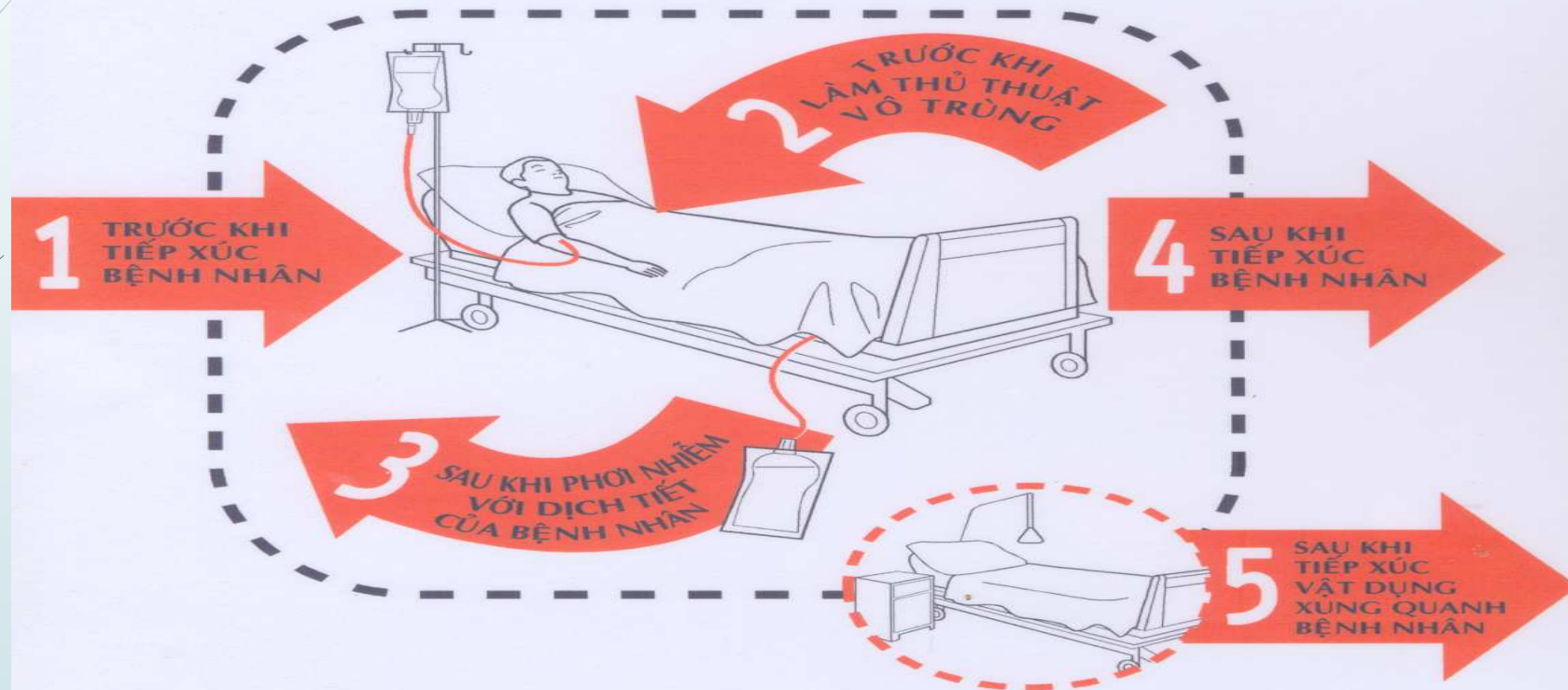
Rửa tay với nước và
xà phòng

Chà tay khử khuẩn:

Chà tay bằng dung
dịch VST chứa cồn

05 THỜI ĐIỂM RỬA TAY

Quy trình rửa tay thường quy

Bước 1: Làm ướt tay bằng nước và xà phòng. Chà hai lòng bàn tay vào nhau.

Bước 2: Chà lòng bàn tay này lên mu và kẽ ngoài các ngón tay của bàn tay kia và ngược lại.

Bước 3: Chà 2 lòng bàn tay vào nhau, miết mạnh các kẽ ngón tay.

Bước 4: Chà mặt ngoài các ngón tay này vào lòng bàn tay kia.

Bước 5: Xoay ngón tay cái của bàn tay này vào lòng bàn tay kia và ngược lại (làm sạch ngón tay cái).

Bước 6: Xoay các đầu ngón tay của tay này vào lòng bàn tay kia và ngược lại. Làm sạch tay dưới vòi nước chảy đến cổ tay và lau khô.

Ghi chú: Rửa tay bằng nước xà phòng khi bàn tay có vết bẩn. Thời gian mỗi lần rửa tay 30 giây, các bước 2,3,4,5 làm đi làm lại tối thiểu 5 lần.

CÁCH ĐEO KHẨU TRANG

▶ ĐỐI VỚI KHẨU TRANG Y TẾ THÔNG THƯỜNG:

* Đeo mặt xanh ra ngoài, mặt trắng vào trong, kẹp nhôm hướng lên trên. Che kín cả mũi lẫn miệng

* Khi tháo khẩu trang ra chỉ cầm vào dây đeo qua tai để tháo và cho vào thùng rác

* Tránh dùng tay cầm vào bề mặt khẩu trang để tháo ra

* Thường xuyên rửa tay với xà phòng để phòng bệnh

▶ ĐỐI VỚI KHẨU TRANG VẢI:

Che kín cả mũi lẫn miệng

Tránh không sờ tay vào bề mặt khẩu trang khi đang đeo

Tránh dùng tay cầm vào bề mặt khẩu trang để tháo ra

Khi tháo khẩu trang ra chỉ cầm vào dây đeo qua tai để tháo.

Nên giặt khẩu trang hàng ngày bằng xà phòng để dùng lại cho lần sau.

Thường xuyên rửa tay với xà phòng để phòng bệnh

Nguyên tắc chung khi sử dụng PTPHCN

- Luôn mang PTPHCN khi tiếp xúc, thăm khám, chăm sóc cho BN nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm bệnh truyền nhiễm có nguy cơ gây dịch
- Thực hành mặc và tháo bỏ PTPHCN phải được huấn luyện và thực hiện thuần thục trước khi chăm sóc BN nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm bệnh truyền nhiễm có nguy cơ gây dịch và phải được giám sát bởi thành viên đã được đào tạo

Nguyên tắc chung khi sử dụng PTPHCN

- Chuẩn bị đầy đủ PTPHCN phù hợp với tình huống sắp được thực hiện
- Khi đã vào phòng bệnh tránh sờ hoặc điều chỉnh PTPHCN
- Phải đảm bảo PTPHCN phủ kín toàn bộ cơ thể
- Thay găng khi chuyển từ người bệnh này sang chăm sóc người bệnh khác, thay găng nếu bị rách, VST trước khi thay găng mới.

Nguyên tắc chung khi sử dụng PTPHCN

- Khi tháo PTPHCN chú ý các nguyên tắc:
 - + Mặt ngoài PTPHCN có mức độ ô nhiễm cao, khi tháo phải lộn mặt ngoài vào trong, luôn cuộn PTPHCN trong lúc tháo, không được giữ PTPHCN khi tháo.
 - + Phần trước PTPHCN có nguy cơ lây nhiễm cao hơn phần sau nên sờ vào phần sau để tháo PTPHCN
 - + Tháo các PTPHCN ở vùng mặt sau cùng, khẩu trang phải tháo sau cùng
- PTPHCN chỉ dùng 1 lần là chất thải lây nhiễm sau khi tháo phải bỏ ngay vào thùng chất thải lây nhiễm (màu vàng).

Phương tiện phòng hộ cá nhân

- Quần và áo choàng chống thấm
- Khẩu trang y tế
- Hoặc Khẩu trang N95
- Kính bảo hộ
- Găng cao su (vệ sinh+thu gom chất thải)
- Găng tay y tế
- Mũ trùm đầu
- Bao giày chống thấm
- Ủng cao su

Các bước mang PTPHCN

- Bước 1: vệ sinh tay
- Bước 2: mặc quần, mang bao giày
- Bước 3: mặc áo
- Bước 4: Vệ sinh tay
- Bước 5: mang khẩu trang
- Bước 6: mang kính bảo hộ
- Bước 7: đội mũ trùm đầu
- Bước 8: mang găng tay

Cách tháo bỏ PTPHCN

- Bước 1: tháo găng tay
- Bước 2: vệ sinh tay
- Bước 3: tháo bỏ áo choàng
- Bước 4: tháo bỏ quần+bao giày
- Bước 5: vệ sinh tay
- Bước 6: tháo mũ trùm đầu
- Bước 7: tháo kính, mặt nạ
- Bước 8: tháo khẩu trang
- Bước 9: vệ sinh tay

Cách pha hóa chất

Lượng hóa chất chứa clo để pha 10 lít dung dịch với các nồng độ clo hoạt tính thường sử dụng trong công tác phòng chống dịch.

Tên hóa chất (hàm lượng clo hoạt tính)	Lượng hóa chất cần để pha 10 lít dung dịch có nồng độ clo hoạt tính				Ghi chú
Nồng độ	0,25%	0,5%	1,25%	2,5%	
Cloramin B 25%	100g	200g	500g	1000g	
Canxi HypoChloride (70%)	36g	72g	180g	360g	

Lưu ý: Các dung dịch khử trùng có clo sẽ giảm tác dụng nhanh theo thời gian, cho nên chỉ pha đủ lượng cần sử dụng và sử dụng càng sớm càng tốt sau khi pha. Tốt nhất chỉ pha và sử dụng trong ngày, không nên pha sẵn để dự trữ.

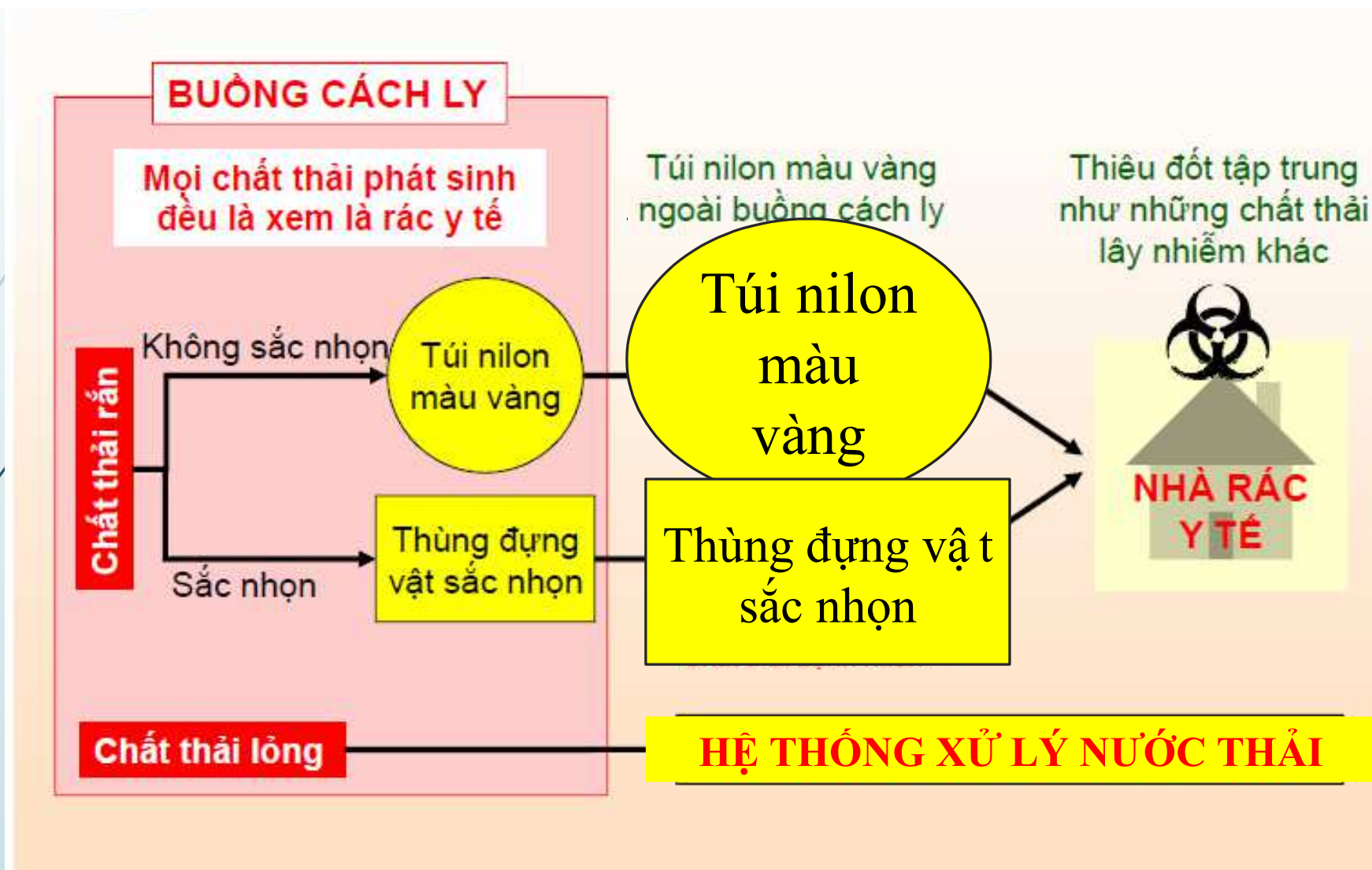
QUY TRÌNH XỬ LÝ DỤNG CỤ

QUY TRÌNH XỬ LÝ ĐỒ VẢI

QUẢN LÝ CHẤT THẢI

Bên ngoài túi/thùng có dán dòng chữ “Chất thải có nguy cơ chứa Covid-19”

Quản lý chất thải y tế

(Viêm đường hô hấp cấp do vi rút Covid-19)

- Thùng vận chuyển phải có thành cứng, có nắp đậy và có bánh xe đẩy.
- Chất thải lây nhiễm lưu giữ tạm thời tại khu vực cách ly được thu gom về khu lưu trữ tập trung của bệnh viện ít nhất 2 lần/ ngày.
- Chất thải lây nhiễm tại khu vực cách ly được xử lý ngay khi vận chuyển xuống khu xử lý chất thải của bệnh viện.

Quản lý chất thải y tế

(Viêm đường hô hấp cấp do vi rút Covid-19)

- Vận chuyển, xử lý chất thải có nguy cơ chứa Covid-19 tại các cơ sở y tế trong cụm: Thùng vận chuyển phải được đậy nắp kín, có thành cứng, chịu được va chạm và có dán nhãn “**Chất thải có nguy cơ chứa Covid-19**”, đảm bảo không bị rơi, rò rỉ chất thải trong quá trình vận chuyển đến nơi xử lý. Chất thải lây nhiễm được vận chuyển và xử lý ngay trong ngày.

Quản lý chất thải y tế

(Viêm đường hô hấp cấp do vi rút Covid-19)

- Đối với chất tiết đường hô hấp, dịch tiết cơ thể (đờm, rãi, dịch mũi họng, dịch dẫn lưu,...), phân, nước tiểu phải được xử lý triệt để bằng hóa chất khử khuẩn sau đó thu gom về hệ thống xử lý nước thải. Thực hiện ngay việc lau khử khuẩn bề khu vực đổ chất thải bằng khăn tẩm hóa chất khử khuẩn sau mỗi lần đổ chất thải và dịch tiết của BN.
- Mẫu bệnh phẩm, dụng cụ đựng, dính mẫu bệnh phẩm của BN phát sinh từ các phòng xét nghiệm phải được xử lý sơ bộ bằng thiết bị hấp hoặc các thiết bị khử khuẩn khác sau đó được thu gom vận chuyển xuống khu lưu trữ chất thải tập trung của bệnh viện và được xử lý ngay.

Xử lý thi hài BN tử vong do mắc Covid-19

Tại phòng bệnh:

- Trước cửa phòng có BN tử vong để khay chứa dd diệt khuẩn, hoặc đặt tấm thảm dày thấm dd khử khuẩn chứa 5% clo hoạt tính để đặt 2 chân vào khay chứa dd diệt khuẩn hoặc lên tấm thảm thấm dd diệt khuẩn trước khi ra khỏi phòng.
- Dùng bông thấm dd khử khuẩn chứa 5% clo hoạt tính để nút kín các hốc tự nhiên của thi hài, sau đó phun dd khử khuẩn chứa 5% clo hoạt tính lên toàn bộ thi hài hoặc dùng vải liệm được thấm dd khử khuẩn chứa 5% clo hoạt tính để quấn kín toàn bộ thi hài

Xử lý thi hài BN tử vong do mắc Covid-19

Tại phòng bệnh:

- Bọc thi hài trong túi đựng thi hài. Sử dụng vật liệu chống thấm lót bên trong túi đựng thi hài và đóng kín túi. Trường hợp không có túi đựng thi hài, bọc kín thi hài bằng hai lớp vải cotton dày được tẩm dd khử khuẩn chứa 5 % clo hoạt tính, sau đó bọc kín thi hài bằng 01 lớp nilong.
- Sau khi bọc kín thi hài, sử dụng miếng dán cảnh báo “Thi hài nhiễm Covid-19” ở bên ngoài

Xử lý thi hài BN tử vong do mắc Covid-19

- Sau khi chuyển thi hài đi, khử khuẩn lại toàn bộ buồng bệnh như sau:
 - + Thu gom các dụng cụ bẩn, đồ vải vào các thùng/túi màu vàng chuyển về đơn vị tiệt khuẩn trung tâm và nhà giặt để xử lý.
 - + Thu gom chất thải và các vật dụng cá nhân của BN tử vong theo đúng quy định
 - + Khử khuẩn các bề mặt bằng dd khử khuẩn chứa 5% clo hoạt tính và đảm bảo đúng thời gian tiếp xúc với hóa chất khử khuẩn tối thiểu là 30 phút hoặc sử dụng các chế phẩm diệt khuẩn thay thế.

Xử lý thi hài BN tử vong do mắc Covid-19

- Vận chuyển thi hài

+Vận chuyển thi hài bằng xe hoặc băng ca theo đường cách ly đã định trước. Bánh xe phải được khử khuẩn bằng dd khử khuẩn chứa 0,5% clo hoạt tính trước khi đi ra khỏi phòng. Nếu vận chuyển thi hài bằng thang máy thì phải hạn chế tối đa người đi cùng, chỉ những người mang đầy đủ PTPHCN mới được đi cùng trong thang máy và khử khuẩn thang máy theo quy định

+Ngay sau khi đưa thi hài đến nhà tang lễ, tiến hành khử khuẩn xe hoặc băng ca vận chuyển thi hài bằng dd khử khuẩn chứa 0,5% clo hoạt tính hoặc sử dụng các chế phẩm diệt khuẩn thay thế

Xử lý thi hài BN tử vong do mắc Covid-19

- Khâm liệm thi hài:

- + Lót một tấm nilong lớn đủ để bao bọc thi hài dưới đáy quan tài, đặt thi hài lên tấm nilon đã lót dưới đáy quan tài và gói kín.

- + Đóng kín quan tài. Kiểm tra và dán kín các khe hở cửa quan tài (nếu có)

- + Khử khuẩn toàn bộ bề mặt buồng khâm liệm, các vật dụng có tiếp xúc với thi hài bằng dd khử khuẩn chứa 0,5% clo hoạt tính hoặc sử dụng các chế phẩm diệt khuẩn thay thế

Xử lý thi hài BN tử vong do mắc Covid-19

- Vận chuyển quan tài tới nơi hỏa táng:
 - + Vận chuyển quan tài bằng phương tiện riêng (xe cứu thương, xe tang lễ) tới nơi hỏa táng, mai táng. Người nhà của BN tử vong do nhiễm Covid-19 không được lên phương tiện chuyển quan tài. Nhân viên lái xe và nhân viên y tế đi cùng phải mang đầy đủ PTPHCN.
 - + Ngay sau khi vận chuyển quan tài tới nơi hỏa táng phải khử khuẩn toàn bộ bề mặt phương tiện vận chuyển bằng dd khử khuẩn chứa 0,5% clo hoạt tính. PTPHCN của lái xe và NVYT phải được xử lý như chất thải lây nhiễm theo đúng quy định.

KẾT LUẬN

- ▢ Thực hiện đúng các biện pháp kiểm soát nhiễm khuẩn là tối cần thiết để làm giảm nguy cơ lây nhiễm.
- ▢ Không được chủ quan, nhưng không hoang mang, quá lo lắng.
- ▢ Rửa tay luôn là biện pháp phòng ngừa cơ bản và hiệu quả nhất.

Tài liệu tham khảo

1. Căn cứ Quyết định số 125/QĐ-BYT ngày 16/01/2020 của Bộ y tế về việc ban hành hướng dẫn chẩn đoán đón và điều trị bệnh viêm phổi cấp do chủng virus Corona mới;
2. Căn cứ Quyết định số 16/QĐ-KCB ngày 08 tháng 02 năm 2020 của Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, Bộ Y tế hướng dẫn phòng và kiểm soát lây nhiễm bệnh dịch viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của virus Corona (nCoV);
3. Căn cứ Công văn số 495/BYT-MT ngày 06/02/2020 về việc hướng dẫn quản lý chất thải y tế và xử lý thi hài bệnh nhân tử vong do nhiễm nCoV;
4. Căn cứ công văn số 279/KSBT-KSTCT ngày 18/02/2020 về việc hướng dẫn cách pha hóa chất khử trùng chứa CLO trong công tác phòng chống dịch

An aerial photograph of a tropical coastline. On the left, a wide, multi-lane asphalt road runs parallel to the shore, with a few vehicles visible. To the right of the road is a lush green strip of land with many palm trees and some rectangular garden beds. Further right is a sandy beach, and beyond that, the turquoise ocean stretches to the horizon. In the distance, a range of mountains is visible under a blue sky with scattered white clouds. The text "Xin cảm ơn !" is overlaid in the center of the image.

Xin cảm ơn !